

Honig
Breethuis

Meerjarenplan

Vereniging Zaanlandse Oudheidkundige
Verzameling Jacob Honig Janszoon Junior

2023-2027

Verzameld in het verleden,
tonen in het heden

Inhoud

Inleiding	3
1. Doel, visie en missie	4
Doel	
Visie	
Missie	
Doelgroep	
Samenstelling bestuur	
Ondersteuning bestuur	
2. Organisatie	6
Continuïteit en overdraagbaarheid van informatie	
Archivering	
Openstelling	
Training vrijwilligers	
Vacatures	
Relaties	
3. Collectie	8
Beheersovereenkomsten herzien	
Verduurzaming	
Goed beheer en behoud van de collectie	
Veiligheid collectie	
4. Presentatie	10
Gevarieerd programma	
Jaarthema's	
Nieuwe middelen voor overdracht	
Inzetten op Nederlands/Engels	
Samenwerking met opleidingen	
Aantrekkelijk educatief programma	
5. Sociale media	12
Presentatie als woonhuismuseum	
Duidelijke huisstijl	
Landelijk bereik vergroten	
Online zichtbaarheid vergroten	
Inzet sociale media	
Huiselijkheid uitstralen	
Plan ontwikkelen voor nieuwe doelgroepen	
6. Financiën	14
Continuering financieel beleid	
ANBI-status uitdragen	
Inzet op fondsenwerving	
Inkomsten genereren uit ontvangsten	
Te verwachten uitgaven	

Inleiding

Voor u ligt het meerjarenbeleid van de Vereniging Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Janszoon Junior (Vereniging ZOV) voor de periode van 2023 tot 2027.

Sinds 2022 is het bestuur weer op sterkte. De taken zijn verdeeld over de verschillende bestuursleden en samen hebben we dit plan geschreven, ieder vanuit zijn of haar eigen functieverantwoordelijkheid. We denken hiermee de continuïteit voor de komende jaren te kunnen garanderen om samen met de vrijwilligers het Honig Breethuis open te stellen voor publiek.

De museumregistratie in het Museumregister Nederland in 2018 en het collectieplan uit 2021 zijn onderleggers voor dit meerjarenplan. Deze zullen in de komende periode waar nodig worden herijkt.

De vrijwilligers – ook het bestuur is vrijwillig – zijn heel belangrijk voor het Honig Breethuis. Zij vertegenwoordigen het museum, ontvangen de bezoekers en vertellen met veel plezier het verhaal over het Zaanse erfgoed. Het maakt ons ook kwetsbaar, want in de huidige tijd van corona, de oorlog in Oekraïne en de stijgende prijzen is het moeilijk om vrijwilligers te vinden. Daarom zetten we de komende periode in op duurzaamheid, continuïteit en haalbaarheid, zodat bij het wegvallen van mensen of inkomsten onze basistaken kunnen blijven bestaan en overdraagbaar zijn.

Om publiek enthousiast te maken voor ons verhaal en dichtbij onze basis te blijven hebben we gekozen om alle activiteiten te groeperen rondom jaarthema's, die passen bij onze geschiedenis en collectie. Daarom hebben we gekozen voor de titel van dit plan: Verzameld in het verleden, tonen in het heden. Dat sluit aan bij het jaarthema 'Verzamelen' in 2024, als onze collectie 150 jaar bestaat. U leest er alles over in dit plan.

Namens het bestuur en de vrijwilligers van het Honig Breethuis,

Maria Buren, *voorzitter*

1. Doel, visie en missie

Doel

Conform de statuten heeft de Vereniging ZOV de taak de historische en topografische atlas van de Zaanstreek, de bibliotheek en de voorwerpen die betrekking hebben op geschiedenis, volksleven, handel en nijverheid, zeden en gewoonten in de Zaanstreek, in stand te houden, uit te breiden en tentoon te stellen. Met als doel de belangstelling voor de historie van de Zaanstreek te bevorderen.

Visie

Het unieke podium daarvoor is het Honig Breethuis aan de Lagedijk 80 in Zaanwijk. In dit woonhuismuseum, ingericht als koopmanshuis anno 1830, worden activiteiten georganiseerd zoals tentoonstellingen, lezingen en concerten om verhalen te vertellen en de geschiedenis levend te houden.

Aan de Zaan gelegen, met aan de overkant de Zaanse Schans en het Zaanse Museum, vormt het Honig Breethuis een belangrijk onderdeel van het historische verhaal over het wonen en werken in de Zaanstreek. Het woonhuismuseum is exemplarisch voor de geschiedenis van Zaanse ondernemersfamilies en het enig toegankelijke woonhuis in zijn soort in de wijde omgeving.

Missie

De ambitie van het Honig Breethuis, museum in situ, is om lokaal en in de regio meer bekendheid te krijgen en daarmee de identiteit van de Zaanse kanters vorm te geven. Meer bekendheid voor deze 'parel aan de Zaan'. Door actief te zijn op sociale media en de website willen we dat het museum duidelijk op de Nederlandse kaart staat, zodat bezoekers het Honig Breethuis weten te vinden.

Doelgroep

Het Honig Breethuis richt zich op een publiek van cultuurliefhebbers en dagjesmensen in onder andere de Zaanstreek en de regio. De primaire doelgroep zijn de (potentiële) bezoekers, zoals ouderen, dagjesmensen, toeristen en Zaanse kanters, maar ook de leden van de vereniging vormen een doelgroep. Zij zijn onze ambassadeurs. De vereniging bestaat sinds 1890 en houdt jaarlijks een ledenvergadering om het beleid voor te leggen en te toetsen.

Samenstelling bestuur

Voorzitter

Secretaris

Penningmeester

Bestuurslid presentatie

Bestuurslid collectie

Bestuurslid sociale media

Bestuurslid facilitair en museum pand - vacature

Ondersteuning bestuur

Notulist

Coördinator vrijwilligers

Huismeester - vacature

2. Organisatie

Ambitie

- Continuïteit en overdraagbaarheid van informatie
- Archivering
- Openstelling
- Training vrijwilligers
- Vacatures
- Relaties

Continuïteit en overdraagbaarheid van informatie

Alle werkzaamheden en taken worden op schrift gesteld in een jaarlijks te herzien vrijwilligershandboek. Zo wordt de informatie overdraagbaar en kunnen nieuwe vrijwilligers na een inwerkperiode meteen aan de slag. Ook voor nieuwe bestuursleden wordt de informatie inzichtelijker gemaakt.

Archivering

In 2023 zal het bestuur in de cloud gaan werken en zal er meteen aan archivering worden gedaan, zodat de gegevens na de wettelijke bewaarperiode op de juiste manier worden bewaard en kunnen worden overgedragen aan het Gemeente-archief Zaanstad.

Openstelling

Door continue werving van nieuwe vrijwilligers wordt gestreefd om de openingstijden te continueren of verruimen. We hopen daarmee in de komende jaren op meer dagen dan alleen van vrijdag tot en met zondag open te zijn. Het huis is buiten openingstijden altijd op afspraak te bezoeken.

Training vrijwilligers

De vrijwilligers zijn de spil van het museum. Om hen op de hoogte te houden van actuele zaken op het gebied van veiligheid en kennisoverdracht zullen we interne trainingen organiseren. Naast de gebruikelijke BHV-cursus en de informatie via de vrijwilligersbijeenkomsten en ledenvergaderingen zullen we speciale activiteiten organiseren om de kennis uit te breiden.

Vacatures

De komende periode zal worden gezocht naar een bestuurslid dat de verantwoordelijkheid heeft voor de facilitaire zaken en het museum pand. Tevens wordt gezocht naar een vrijwillige huismeester. Zo wordt de druk op steeds dezelfde vrijwilligers of bestuursleden om kleine calamiteiten op te lossen verminderd.

Relaties

Het Honig Breethuis wil in de komende jaren samenwerkingen aangaan met instellingen om het eigen verhaal nog beter op de kaart te zetten. Dat zijn natuurlijk het Gemeentearchief Zaanstad en het Zaanse Museum als beheerders van de collecties, die hun oorsprong vinden in de Zaanlandse Oudheidkamer. Graag willen we ook een goede relatie opbouwen en/of behouden met erfgoedinstellingen in de Zaanstreek en omstreken, die aansluiten bij de thema's van het museum: wooncultuur, familiegeschiedenis en papierindustrie.

3. Collectie

Ambitie

- Beheersovereenkomsten herzien
- Verduurzaming
- Goed beheer en behoud van de collectie
- Veiligheid collectie

Beheersovereenkomsten herzien

De collectie van de voormalige Zaanlandse Oudheidkamer, in 1890 opgericht door de Vereniging ZOV, is verspreid over verschillende locaties: het Zaans Museum, het Gemeentearchief Zaanstad en het Honig Breethuis. Het beheer van de collectie door het Zaans Museum en het Gemeentearchief is vastgelegd in een bruikleenovereenkomst die in 2023 wordt geactualiseerd en weer voor 25 jaar wordt aangegaan. Tijdens de jaarlijkse schouw met het bestuur van het Honig Breethuis wordt toegezien op de naleving daarvan.

Verduurzaming

In het licht van duurzaamheid en behoud en beheer van de collectie zal een van de speerpunten voor de collectie liggen op het vervangen van de halogeenverlichting door ledverlichting. Hiervoor is een subsidie aangevraagd bij de gemeente Zaanstad en de Provincie Noord-Holland. Dit traject zal planmatig worden aangepakt.

Goed beheer en behoud van de collectie

Om de collectie goed te kunnen behouden worden de omstandigheden in het huis gemonitord om op tijd te kunnen ingrijpen als er veranderingen of calamiteiten zijn. Luchtvochtigheid (RV) en temperatuur worden gemeten met meters die in het huis zijn geplaatst. Ter voorkoming van schade door knaagdieren en insecten is er een overeenkomst afgesloten met Anticimex. Zij hebben vallen geplaatst voor het afvangen van knaagdieren en motten. Vanuit het Zaans Museum krijgen wij ondersteuning in preventieve conservering en het schoonhouden van de collectie door de collectiemanager en de behoudsmedewerker.

Ook wordt gekeken naar objecten uit de collectie die conservering en/of restauratie behoeven. Hiervoor wordt ondersteuning gezocht van fondsen en subsidie-regelingen. Tevens zullen in de komende periode presentaties worden aangepast aan de huidige maatstaven en indien er bruikleenperiodes zijn afgelopen.

Veiligheid collectie

Om de collectie veilig te kunnen presenteren worden nieuwe presentatiemogelijkheden gezocht, zoals het aanschaffen van een kast waarin verlichting kan worden aangebracht of het gebruik van replica's. Ook wordt de kelderruimte betrokken in de presentatie. Deze zal geschikt worden gemaakt voor het tonen van archeologische voorwerpen die in de tuin zijn gevonden. Voor het presenteren van kostbare stukken of het hanteren van meubilair worden instructies geschreven en geïnstrueerd aan de vrijwilligers.

Om bruiklenen van andere instanties te kunnen krijgen zullen vitrines moeten worden aangepast aan de veiligheidseisen van de bruikleengever. Hierbij wordt rekening gehouden met de financiële mogelijkheden van de eigen organisatie.

4. Presentatie

Ambitie

- Gevarieerd programma
- Jaarthema's
- Nieuwe middelen voor overdracht
- Inzetten op Nederlands/Engels
- Samenwerking met opleidingen
- Aantrekkelijk educatief programma

Gevarieerd programma

In het Honig Breethuis worden jaarlijks activiteiten georganiseerd, die passen bij de collectie en de geschiedenis van het huis. Voor de komende jaren hebben we jaarthema's bepaald om een duidelijker beeld te geven van de verschillende verhaallijnen die met het huis en de collectie zijn te vertellen. Per thema worden tentoonstellingen georganiseerd. Evenementen als lezingen, wandelingen, concerten en ook de sociale media zullen op deze thema's zijn gericht. Elk onderwerp zal worden belicht vanuit het verleden en een relatie hebben met het heden.

Jaarthema's

De thema's die zijn bepaald voor de komende jaren zijn:

- 2023 – Duurzaamheid (vervanging verlichting en aanpassing presentaties)
- 2024 – Verzamelen (ontstaan collecties 1874)
- 2025 – Textiel
- 2026 – Zaanse families
- 2027 – Wooncultuur

In het voorjaar (april) zal de expositie worden geopend en tot het najaar (oktober) te zien zijn. Aan de hand van de jaarthema's zullen zowel de collectie en de geschiedenis als actuele onderwerpen worden belicht. Zo kan een jonge modevormgever worden gevraagd zich te laten inspireren op de textielcollectie of wordt er gekeken welke nieuwe Zaanse families in de Zaanstreek wonen. Exposities worden in het tentoonstellingskabinet georganiseerd, maar onderdelen ervan kunnen ook door het hele huis worden getoond.

In de maand december zal het huis in kerstsfeer worden gehuld. In de periode dat er aan een nieuwe tentoonstelling wordt gewerkt, zal een herbruikbare presentatie over het ontstaan van het museum in het kabinet worden gehangen. Deze wordt in het komende jaar ontwikkeld.

In 2024 is het 150 jaar geleden dat de tentoonstelling van Zaanlandsche Oudheden en Merkwaaardigheden plaatsvond in het toenmalige stadhuis van Zaandam en waardoor de collectie is ontstaan. Dat is een goede reden om in samenwerking met het Zaanse Museum en Gemeentearchief Zaanstad activiteiten te organiseren rondom het thema ‘verzamelen’ en een boekje uit te geven over het ontstaan van onze collecties.

Nieuwe middelen voor overdracht

De huidige presentatie is aan vernieuwing toe. De zuiltjes met audioverhalen kunnen worden gemoderniseerd met nieuwe middelen. Een vernieuwde audiotour, het gebruik van QR-codes en filmpjes zijn prestatiemogelijkheden die in de komende periode worden onderzocht.

Inzetten op Nederlands/Engels

Om ook bezoekers van de Zaanse Schans, die het Honig Breethuis willen bezoeken, te kunnen faciliteren zullen de website, de presentatie en de folders in het Nederlands en Engels moeten zijn.

Samenwerking met opleidingen

We gaan onderzoeken of er voor het maken van presentaties, het onderzoek naar de geschiedenis en het maken van nieuwe programma's samenwerking kan worden gezocht met opleidingen op het gebied van ICT, bouwhistorie, educatie etc.

Aantrekkelijk educatief programma

Momenteel zijn er drie programma's voor basisschoolleerlingen. In de komende jaren zal worden gekeken waar het educatieprogramma moet worden aangepast en uitgebreid zodat het voor meerdere doelgroepen geschikt is.

5. Sociale media

Ambitie

- Presentatie als woonhuismuseum
- Duidelijke huisstijl
- Landelijk bereik vergroten
- Online zichtbaarheid vergroten
- Inzet sociale media
- Huiselijkheid uitstralen
- Plan ontwikkelen voor nieuwe doelgroepen

Presentatie als woonhuismuseum

Het Honig Breethuis is een museum dat zich wil profileren als een moderne vrijwilligersorganisatie in een mooie oude jas. Het presenteert zich naar buiten als een uniek woonhuismuseum met landelijk bereik. Het vertelt verhalen en toont collectie rondom drie thema's: wooncultuur, familiegeschiedenis en papierindustrie. Daarbij worden de wandschilderingen van Willem Uppink uit 1830 gepositioneerd als enige publiek toegankelijke ensemble in Nederland. In het huis en bij evenementen in de streek, zoals de Zaanse Uitmarkt, zal het museum zich presenteren als woonhuismuseum.

Duidelijke huisstijl

In 2022 is een voorzet gedaan om een nieuwe huisstijl van het Honig Breethuis te introduceren. Daarbij is gekozen voor een nieuw logo dat op alle uitingen wordt gebruikt, zowel intern als extern. De beeltenissen die het museum uniek maken, zoals de wandschilderingen van Willem Uppink, worden gebruikt om zowel de schoonheid te laten zien als de herkenbaarheid te vergroten. Door de huisstijl wil het museum een professioneler uiterlijk krijgen en de bovengenoemde thema's duidelijker naar voren brengen.

Landelijk bereik vergroten

Het Honig Breethuis richtte zich in het verleden vooral op de Zaanse bevolking maar heeft de ambitie om landelijke bekendheid te krijgen. Het wil de zichtbaarheid vergroten en meer bezoekers trekken zowel online als offline. Door een grotere online inzet wordt het museum zichtbaarder, waardoor ook meer bezoek kan worden aangetrokken.

Online zichtbaarheid vergroten

De rijke collectie van de vereniging wordt door het Gemeentearchief Zaanstad en het Zaanse Museum beschreven in verschillende databases. Het Honig Breethuis wil deze via de website toegankelijk maken voor een breder publiek ten behoeve

van het doen van onderzoek, het maken van tentoonstellingen en educatieve programma's.

Inzet sociale media

In 2022 zijn de sociale mediakanalen nieuw leven ingeblazen of opgestart en daarmee laat het Honig Breethuis zich zien. In de komende jaren zullen deze kanalen intensiever worden gebruikt. Het Honig Breethuis maakt gebruik van de volgende kanalen: website, Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, YouTube en de digitale nieuwsbrief. De sociale media zijn erop gericht om meer bekendheid te krijgen van het huis en om meer bezoek naar de website te genereren. Ook zal de website interactiever worden met films en geluiden om de collectie levendiger te maken. De website wordt ingezet om publiek uit te nodigen het huis te bezoeken. Het Honig Breethuis zal zich wekelijks presenteren op sociale media om de herkenbaarheid te vergroten. Foto's en filmpjes van het huis en de collectie worden ingezet om zichtbaar te zijn en verhalen te vertellen.

Huiselijkheid uitstralen

Het Honig Breethuis zal zich online presenteren als een huis waar de bezoekers een thuisgevoel krijgen. Dat wordt gedaan met teksten alsof de bewoners zelf spreken. Ook de museumgidsen ontvangen de bezoekers alsof ze bij hen op bezoek komen.

Daarbij wordt in de uitingen gesproken alsof de bewoners zelf de bezoekers aanspreken. Met uitnodigende vragen als 'Kom je langs?', en 'Kom je kijken?'. 'Kom thuis in het Honig Breethuis' is een van de leuzen die verder wordt uitgewerkt.

De toon wordt persoonlijker en de geschiedenis van het huis en de bewoners worden ingezet om verhalen te vertellen. Daarbij wordt niet vanuit één specifieke periode gecommuniceerd, maar kan ook de laatste bewoner aan het woord zijn. Een voorbeeld zijn de posters met gefotografeerde bewoners van het huis, die door middel van een QR-code tot leven worden gebracht met gesproken tekst. De personages in het huis krijgen zo een stem.

Plan ontwikkelen voor nieuwe doelgroepen

In de komende periode zal er onderzoek worden gedaan naar de doelgroepen van het Honig Breethuis om deze nog beter te kunnen bereiken en bedienen. Daarbij worden sociale media ingezet om het bereik te vergroten.

6. Financiën

Ambitie

- Continuering financieel beleid
- ANBI-status uitdragen
- Inzet op fondsenwerving
- Inkomsten genereren uit ontvangsten

Continuering financieel beleid

Het financiële beleid voor de komende jaren gaat uit van een continuering van de gemeentelijke tegemoetkoming in de kosten benodigd voor het beheer en de openstelling van het museum pand.

ANBI-status uitdragen

Het is de bedoeling om actiever gebruik te gaan maken van de culturele ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instellingen) van de Vereniging ZOV. Donateurs of schenkers aan culturele ANBI's profiteren van extra belastingvoordeel, omdat voor hen een extra giftenaftrek geldt.

In 2020 heeft de Vereniging een bijzonder legaat ontvangen. Dit legaat is in ons ANBI-beleid aangemerkt als een fonds waardoor extra bestedingen mogelijk geworden zijn.

Inzet op fondsenwerving

We hebben de afgelopen jaren sterk ingezet op het verwerven van bijdragen van derden door het aanspreken van diverse fondsen. Het ligt niet in de verwachting dat er een grote stijging zal zijn van de inkomsten uit entreegelden, omdat een beoogde ruimere openstelling moeilijk te realiseren is met het tekort aan vrijwilligers. Continue werving is daarom een van de speerpunten van ons beleid. Het verenigingsleven heeft in toenemende mate plaats gemaakt voor virtuele communities. Toch hopen we een vast schare van belangstellenden blijvend aan ons te kunnen binden. Daarop zullen we gaan inzetten door wervingsacties via onze leden en in de streek.

Inkomsten genereren uit ontvangsten

We hopen inkomsten te verkrijgen uit uitbating van het museum. Uiteraard zijn de capaciteit en faciliteiten die we als verhuurder van een locatie kunnen bieden beperkt. Maar het huis is een prachtige locatie voor kleinschalige verhuur voor vergaderingen, lunches, een high tea of een borrel.

Te verwachten uitgaven

Het jaar 2023 staat in het teken van verduurzaming van het pand. Hiertoe is door de Gemeente Zaanstad een subsidie verleend. Voor het jaar 2024 zijn er extra uitgaven gereserveerd om een mooi jubileumjaar te verwezenlijken. Voor de overige jaren van dit meerjarenplan is onze gebruikelijke budgettering opgenomen.

Inkomsten	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage gemeente Zaanstad	16.480	16.480	16.480	16.480	16.480
Entregelden	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Contributie	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Bijdrage derden	-	21.944	PM	PM	PM
Subsidie en Donaties/giften	61.000	20.000	5.000	5.000	5.000
Verkoop	500	500	500	500	500
Overige inkomsten	200	200	200	200	200
Uitbating	450	450	450	450	450
Educatie	370	370	370	370	370
Totaal	83.000	63.944	27.000	27.000	27.000

Uitgaven	2023	2024	2025	2026	2027
Pand en inrichting	61.000	7.000	6.000	6.000	6.000
Organisatie en administratie	8.000	8.000	7.000	7.000	7.000
Zov collectiebeheer, restauratie en presentatie	7.000	10.144	7.000	7.000	7.000
Zov collectie aankopen	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Promotie en publiciteit	1.200	33.000	1.200	1.200	1.200
Bestuur/vrijwilligers	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Uitbating	400	400	400	400	400
Educatie	400	400	400	400	400
Totaal	83.000	63.944	27.000	27.000	27.000

Exploitatie Resultaat	-	-	-	-	-
------------------------------	---	---	---	---	---